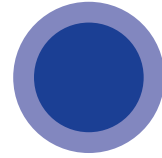

Rijksmuseum Twenthe

€ **2.448.000**
geadviseerd voor
beheer en behoud
collectie

€ **3.376.900**
gevraagd
subsidiebedrag

*De aanvraag is
gebaseerd op
artikel 3.23 van
de Regeling op
het specifiek
cultuurbeleid.*

Rijksmuseum Twenthe beheert en ontsluit collecties van beeldende en toegepaste kunst van de 14^e eeuw tot heden. De missie van de instelling luidt: “Rijksmuseum Twenthe ligt als een verborgen schat in het oosten van het land. Locatie, gebouw en collecties nodigen uit om ontdekt te worden en vormen de basis voor bijzondere en onverwachte presentaties, tentoonstellingen en manifestaties.”

De instelling heeft een beheerovereenkomst.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert de subsidieaanvraag van Stichting Rijksmuseum Twenthe niet te honoreren. De raad adviseert wel financiering toe te kennen ten behoeve van beheer en behoud van de collectie conform de richtlijn uit de subsidieregeling.

Rijksmuseum Twenthe functioneert naar de mening van de raad onvoldoende op nationaal niveau. Het nieuwe activiteitenplan en de prestaties in de afgelopen periode geven te weinig vertrouwen voor de toekomst. De raad ziet het belang dat deze instelling voor de regio kan hebben, maar ziet geen zelfstandige museale functie voor het Rijksmuseum Twenthe. Dat betekent concreet dat de raad adviseert de instelling te plaatsen in categorie vier van de rangorde.

De visie op het museumbestel die de raad nog dit jaar zal formuleren, moet richting geven aan de toekomstige positionering van deze instelling.

Beoordeling

Kwaliteit

Grote bescheidenheid kenmerkt het activiteitenplan van Rijksmuseum Twenthe. Op collectiegebied heeft de instelling de subtop in huis, met uitschieters naar boven in de hedendaagse kunst, waaronder de Art&Project-collectie. De collectie van het museum overlapt die van het Rijksmuseum Amsterdam en het Kröller-Müller Museum. Twenthe is van oudsher expliciet gericht op de eigen regio. Het lijkt erop dat de rijksbijdrage inbedding in de eigen regio eerder belemmert dan bevordert. In een eerder advies stelde de raad dit ook al vast. De raad concludeerde destijds ook dat het museum functioneert op het niveau van een middelgrote regionale instelling. Waar precies het uitnodigende van de instelling kan worden gevonden in de positionering 'als verborgen schat met een brede collectie', komt niet helder uit de verf in het activiteitenplan. De raad zet vraagtekens bij de uniciteit van dit kunstmuseum. Het heeft een aanbod van landelijk niveau, maar kan niet een goede vertaalslag naar gelijkwaardige activiteiten maken. De collectieprofilering is niet voldoende onderscheidend, ondanks een aantal prachtige topstukken en waardevolle schenkingen. Onlangs werd het collectieplan bijgewerkt, maar een kernprofiel wordt niet genoemd; dit resulteert in een diffuse tentoonstellingsprogrammering. Onvoldoende zichtbaar is ook de hedendaagse profilering in een omgeving die daartoe alle aanleiding geeft. De raad ziet dan ook onvoldoende reden om Rijksmuseum Twenthe als zelfstandige instelling op rijksniveau binnen het museaal bestel te financieren.

Publieksbereik

De instelling zet in op een stijging van de bezoekersaantallen met 10%. Dat lijkt, gelet op de huidige 40.000 bezoekers per jaar realistisch. Het gemiddeld aantal bezoekers per tentoonstelling is momenteel laag.

De instelling ontwikkelt zich, ondanks de inspanningen die zij zich getroost, meer en meer tot een buitenstaander in het museaal bestel. Er is sprake van een interessante tussenpositie, met verzamelaars die zich herkennen in het museum en een publiek dat zich maar niet tot het museum wil bekennen. De vraag ligt op tafel voor wie deze instelling nu bedoeld is.

Het tot standbrengen van voldoende binding met het publiek, met het brede collectiegebied van het Rijksmuseum Twenthe, is een uitdaging. Profilering kan hierin helpen, net als het aangaan van allianties met bijvoorbeeld Twentse Welle, Kröller-Müller, Museum de Fundatie of musea net over de grens in Duitsland. Met de begrote € 2.500.000 voor presentatie had een bruisend presentatiebeleid gevoerd moeten kunnen worden.

Cultureel ondernemerschap

Het lokale draagvlak voor het museum is niet groot. Verhoudingsgewijs komen veel bezoekers van buiten de regio. Het museum weet wel een omvangrijke businessclub van veertig bedrijven aan zich te binden. Positief is ook de omvang van de vriendenvereniging.

De eigen inkomsten vormen een aandachtspunt, omdat het behalen ervan sterk samenhangt met de ontwikkeling bij publieksbereik. De toekomstige inkomsten uit kaartverkoop worden 50% hoger geschat dan in 2010. De vraag is of dat reëel is. De instelling is op dit moment nog in sterke mate afhankelijk van de subsidie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Er wordt geen toelichting gegeven op de meerwaarde van samenwerking voor het verdienmodel. In het marketingplan wordt geleund op de resultaten van publieksonderzoek. Er is echter geen alternatief geformuleerd bij tegenvallende inkomsten. De raad heeft waardering voor het *crowdfundings project*, waardoor men een Gainsborough kon verwerven. De governance is slechts op hoofdlijnen ingericht.

Educatie

Het ruime educatieve aanbod behoort tot het kernaanbod van de instelling. Er is sprake van een goede samenwerking met het onderwijs. De focus is lokaal en niet landelijk. Zoals bij alle musea is het niet duidelijk wat het verzorgingsgebied is, maar een beoogd bereik van 12.000 leerlingen is aanzienlijk voor een instelling als het Rijksmuseum Twenthe. In personele zin (2,7 fte's) wordt naar de mening van de raad relatief ruim ingezet op educatie.

(Inter)nationaal belang

De internationale relevantie moet vooral worden gekoppeld aan de bezoekcijfers. Rijksmuseum Twenthe organiseert geen buitenlandse tentoonstellingen, ook niet in samenwerking met buitenlandse partners. De op onderdelen onderscheidende collectie speelt, gelet op het bruikleenverkeer, internationaal een rol. Nationaal slaagt de instelling er volgens de raad niet in haar positie duidelijk te maken, hoewel er wel wordt samengewerkt met andere musea en kennisinstellingen, zoals de Universiteit van Amsterdam en het Rijksbureau voor Kunst-historische Documentatie.

Wetenschappelijke functie

Het museum heeft geen wetenschappelijke functie toegewezen gekregen.